

1. CO₂ kihívás: Az ünnep is lehet klímabarát?!

Múlt vasárnap elkezdődött az adventi időszak, mindenki kezd készülni a téli ünnepekre, a Karácsonyra, Szilveszterre, Hanukára, sok iskolás pedig már most várja a téli szünetet. Az évszak adottságai miatt a klímabarát életmód eleve kihívásokkal teli, hisz sokat kell fűtenünk, világítanunk.

De hogy tudnánk mégis az ünnepeket, a pihenést és szórakozást klímabaráttá, energiatakarékosná tenni?

Kezdjük mindjárt azzal, hogy ha **időben átgondoljuk**, hogyan is szerezzünk be, szervezzünk meg és bonyolítsunk le mindent, rengeteg energiát, erőforrást és felesleges költséget meg tudunk spórolni. A tervezgetés közben pedig azt is felderíthetjük, honnan szerezzük be a szükséges dolgokat, hogy se nekik, se nekünk ne kelljen sokat "utazniuk".

Az is fontos szempont, hogy ha valamit mindenképp szükséges beszerezni, megvenni, olyan helyről vegyük azt, ahol **pénzünkkel segíteni is tudunk** és valamilyen módon helyi közösségünket vagy valamilyen jó célt támogatunk: például a helyi piacon vásárlással a környéken élő termelőket, a karácsonyi vásáran a helyi kézműveseket, a helyi jótékonyági boltban beszerezett dolgokkal különböző jó célokat, vagy fejlődő országokban nevelkedő gyerekeket (pl. ha az UNICEF boltjában vásárolunk).

fadarabokból

fémről, gyertyákkal

kartonból

Ebben az időszakban otthonunk ünnepi díszbe öltöztetése is fontos kérdés. Sokan állítanak például karácsonyfát... A „hagyományos”, természetesen majd kivágott fenyőfa feldíszítése helyett gondolhatunk alternatív megoldásokra is: készíthetünk „fát” ágakból, használt kartonból, maradék fémből is – érdemes tehát kreatívnak lennünk, és a család minden tagját bevonni az ötletelésbe és megvalósításba.

Végül, nem elfelejtkezve az ünnepet kiegészítő ajándékokról sem, a következő néhány oldalon eddig összegyűjtött ötleteinket, jó

EnergiaKözösségek energiamegtakarítási verseny CO₂ kihívások

példákat osztunk meg. Jó keresgélést és ünnepi készülődést kívánunk mindenkinek, és szívesen várunk minden további klímabarát ötletet!

Ajándékok takarékosan, kreatívan, zölden karácsonyra

A november végi nemzetközi "Ne vásárolj semmit!" nap szellemében készülünk a karácsonyra – kézzel készült ajándékok és önmegtartóztatás

Az Occupy mozgalom (ld. Külföldi hírek rovat) alig pár hónapja indult, de már hadat üzent a fogyasztói karácsonynak is - üdvözlőlapjukon a következő szöveg olvasható: „Idén az az ajándékom, hogy a te nevedben is küzdök a gazdasági-társadalmi igazságért - Cserébe szeretetet és együtt töltött időt kérek, nem bolti termékeket - A közösséget élvezd, ne a fogyasztást!”

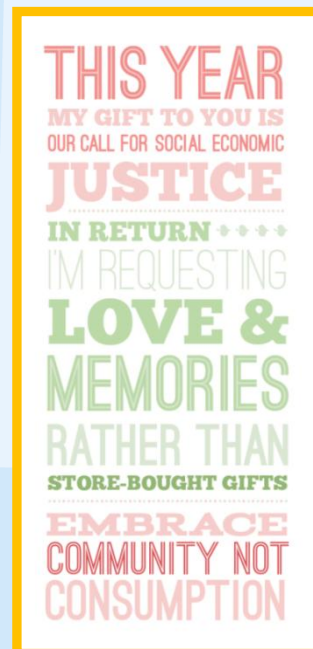
Abban feltétlenül megegyezhetünk, hogy a karácsonyi ünneplésben a főszerep az együttléte kellene, hogy legyen. Az is tény azonban, hogy ajándékozni öröme... Milyen ajándékot készítsünk, ha el szeretnénk kerülni a boltokat, környezetbarátok és energiatudatosak szeretnénk lenni, és ha lehet, spórolni is szeretnénk...? Íme néhány ötlet, amelynek elkészítésébe, megvalósításába a család apraját-nagyját bevonhatjuk:

Konyha és finomságok:

- Saját készítésű recept-gyűjtemény
- Saját készítésű lekvár, savanyúság, szörp, befőtt, rumos gyümölcs, aszalt gyümölcsök
- Eltett zöldségek (fokhagyma, zöldbab, padlizsán, paradicsom stb.)
- Házilag füstölt kolbász, házi pálinka ☺
- Száraz sütemények és természetesen mézeskalács
- Teák év közben gyűjtögetett gyógynövényekből; fűszerkeverékek
- Száritott gomba (szintén saját gyűjtésből).

Textil:

- Hímzett terítő; batikolt tarisznya, póló vagy párna
- Régi kötött pulóverekből új pulóver
- Szintén bontott fonalból sapka-sál-kesztyű
- Zsebes tároló a falra.

Az adventi naptár is lehet öko: pl. ha kinőtt zoknikból készíjtjük és házi finomságokkal rakjuk tele

¹Az ötletek egy részét a tavalyi „Nagycsalád – kis lányom” versenyre érkezett pályázatokból válogattuk.

EnergiaKözösségek energiamegtakarítási verseny CO₂ kihívások

Gyerekeknek:

- Babák vagy állatkák zokniból, maradék anyagokból; fakanálbáb
- Saját készítésű társasjáték, kártya, szókirakó
- Kisautó fahulladékból, repülőmodell kartonból.

Egyéb:

- Szerencsét hozó keltetett búza ☺
- Szaporított szobanövény, vetőmagok a kertből
- Saját készítésű naptár családi fotókkal, rajzokkal
- Apróságok: gipszből készült hűtőmágnes, mini virágcserepből festett csengők, képkeret, gyerekrajzok, festett borosüveg, méhviasz gyertya, karácsonyfadíszek hulladékból
- Ékszerek a legkülönbélebb alapanyagokból (gyöngy, termések stb.)
- Házi szappan és egyéb otthon készült kozmetikumok, levendulás zsákocská illatosítónak
- Szolgáltatás (gyerekvigyázás, barkácsolás, kert felásása, fényképezés stb.) használatára feljogosító utalvány
- Idő-utalvány: közös teázásra, kirándulásra, társasjátékozásra invitáló kártya.

Dekoráció és csomagolás:

- Használjunk saját készítésű, természetes anyagú (fa, üveg, szalma, csuhé, agyag, toboz stb.) és tartós díszeket, lakásdekorációt.
- Az ajándékokat többször használható csomagolóanyagba (vászonzsák, erős papírtáska, kartondoboz) csomagoljuk.

Ha mégis venni szeretnénk valamit, keressünk kézi erővel vagy zöld energiával működő termékeket, ajándékozunk élményt vagy szolgáltatást és feltétlenül válasszunk tudatosan, [a tudatos vásárlók 12 pontjának](#) szem előtt tartásával!

További ötletek:

Ajándékozunk megtakarítást: <http://energiaklub.hu/hir/ajandekozzon-megtakaritast>
Zöld és pénztárcakímélő: <http://www.tudatosvasarlo.hu/cikk/tippek-zold-es-penztaarcakimelo-karacsonyhoz>

Díszek PET-palackból:
<http://artesan.blog.hu>

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Tudatos ajándéktippek: <http://www.tudatosvasarlo.hu/cikk/tudatos-vasarlo-karacsonyi-ajandek-tippjei>

A GreenDependent Egyesület Kislábnym hírlevelének [10.](#) és [11.](#) számai.

Jó példák, követendő ötletek

GÁSPÁR CSALÁD

Klímabarát ajándékok

„A felnőtt nők idén Shea vajból saját-kezüleg készített dezodort kapnak, különböző illatokban + lilahagyma lekvárt, almateát (ez is saját készítésű).

A férfiak: még nyáron szedett, eltett zöldbója és/vagy birsalmalikőr.

A családok közösen kapnak a család nevével ellátott, gyerekek által rajzolt lábtörölt (valami a családra jellemző figura stb. lesz rajta).

Nagyszülőknek fényképes családfa az unokák képeivel, és a családi jeles napokkal falinaptár.

Gyerekek: kicsi, saját készítésű gyurma (Főzött gyurma: Hozzávalók: 0,5 kg liszt, 6 dl víz, 4 evőkanál só, 3 evőkanál olaj. Ezeket a hozzávalókat érdemes eleve abban a lábosban összekeverni, amelyben majd főzni is tudjuk. Közepes lángon, állandó keverés mellett kb. 15-20 percig hevítjük, amíg össze nem áll. A tűzről levéve hűtsük langyosra, szedjük adagokra és színezzük kedvünk szerint (ételfestékkel vagy temperával.)

Nagyok: élményeket kapnak (közös programok), illetve közösen: nagy csomag Kapla építőköcska (www.kapla.com), könyvek, és hangos könyvek.

Egymásnak a férjemmel egy pár napos csendes hosszúhétvégét ajándékozunk, valamikor az újév elején.”

Klímabarát program

Néhány éve hagyományosan nálunk van a Szilveszteri buli megrendezve. Erre meghívjuk a családos barátainkat és a gyerekek éjfélre (az egyik apuka segítségével) színházi előadást csinálnak. Egész este ezzel vannak elfoglalva, majd éjfélkor kinyílnak az ajtók, a nagyszobából nézőtér lesz, a gyerekszobából színpad és kezdődik az előadás. Mindig mindannyian remekül szórakozunk. A gyerekek közül sokan itt is alszanak utána és január elsején reggel minimum 10 gyerek üli körül a reggeliző asztalt. Azt hiszem nekünk ennél jobb évkezdésre nincs is szükségünk ☺

HÉRI CSALÁD

Klímabarát ajándékok

„A karácsonyt természetesen az adventi időszak előzi meg. A gyerekekkel teamécsesből készítettünk naptárat, így minden este meggyújtunk 1-1 gyertyát. Ilyenkor nem kell villany, tv, számítógép, csupán a sötét lakás és a gyertya adta fény. Estétől függően van, hogy

EnergiaKözösségek energiamegtakarítási verseny CO₂ kihívások

énekelünk a gyertyafénynél; van, hogy beszélgetünk; van, amikor zenét hallgatunk és olyan is, amikor mindannyian tánkra perdülünk. Felejthetetlen élmények mindenkinek!

Ajándék gyanánt kevés pénzből gazdálkodunk. Az idei kicsit összetett, bonyolult. Mi felnőttek örülünk annak, hogy van 4 csodálatos gyermekünk és hogy őket boldognak lássuk. A fa alatt nem lesz ajándékunk. Ennek az oka, hogy nyertünk egy pályázatot, miszerint energiatakarékos mosógépet és hűtőt kaphattunk a régi készülékek helyett. Bár a készülékek december 15-e körül érkeznek, betudjuk a Jézuskának, mert bár „csere” a pályázat neve, bizony elég sokat rá kellett fizetnünk, hogy kellő kapacitású háztartási gépeket tudjunk választani.

Gyerekeknek 2 db társasjátékot választottam. Mindkettő használt. A „kroki-doki” a kicsiket szórakoztatja majd inkább, a „riszáló százlábú” pedig a nagyokat. De azért elképzeléseim szerint mind a négyen körbeülik majd mindkettőt és hatalmasakat nevetünk szenteste (is). Csomagolásuk az évek folytán felhalmozódott karácsonyi tasakokba történik, újrafelhasználással ☺

A nagyszülők is megajándékozzák az unokákat, és az idén összedobva minkét oldali nagyszülők összegét, a gyerekek egy gazdaságos és szemkímélő LCD monitort kapnak a számítógépükhöz, mert egy nagyon régi, sokat fogyasztó és nagyon vibráló monitorjuk volt. A régijt odaajándékozzuk olyan családnak, akik örülnek neki és tudják majd használni.

A nagyszülők férfi tagjai 1-1 l tavalyi főzésű házi szilvapálinkát kapnak (saját kertből összegyűjtve, kifőzve), női tagok pedig 1-1 pohárba színes bio gyöngy között kikeltett Luca-búzáat. A szépen kikelt búza szerencsét hoz az új évben, a gyöngyök pedig nagyon jól mutatnak, valamint kb. 2 évig használhatóak akár vágott, akár cserepes virágokhoz is.

Előbbi csomagolása szintén újrahasznosított karácsonyi tasak, utóbbinál nincs szükség csomagolásra.”

Boldog karácsonyt!

„Az ajándékok okai egyszerűek. Ezekre volt szükségünk. Ezek azok a dolgok, amiket nem azért vásároltunk, mert karácsony van, hanem mert kellett és előrébb vagyunk velük. Illetve a nagyszülők ajándékai jelképesek, de annál nagyobb szeretettel készítjük el őket. És mert mindenki boldog lesz!”

Klímabarát programok

„A szilveszteri program nálunk egy délelőtti korcsolyázással indul a helyi jégpályán. Bár az üzemeltetése talán nem a legklímabarátabb, de nagyon jó testmozgás, a gyerekek élvezik és főleg biztonságosabb, mint bármilyen szabad tófelület.

Tavalý szánkóztunk és hóembert építettünk. A fáradtság után egy gyors ebéd, majd a gyerekek alszanak négyig. Délután elővesszük az évek alatt ajándékba kapott otrombitákat és kezdődik a buli. Eleinte

EnergiaKözösségek energiamegtakarítási verseny CO₂ kihívások

gyerekenéket hallgatunk, táncolunk, bolondozunk. Az idő előrehaladtával előkerülnek a leülős szórakoztató játékok, mint pl. activity vagy a twister. Nincs szükség műszaki cikkekre, egész házban villanyfényre... Egy szobában összegyűlünk, és jól érezzük magunkat, miközben eszünk-iszunk (házi készítésű sütitet, friss gyümölcsöket).

Este 9 körül a gyerekek elfáradnak, ezért a hagyományos gyerekpezsgős koccintás nem maradhat el, majd ők elalszanak. Hozzánk vendégségbe jön egy baráti házaspár, ahol a gyerkőc a nagyszülőkkel marad. Fél 12-ig tartó beszélgetés, viccelődés várható, majd éjfélkor kísétálunk a város központjába, ahol találkozunk pár ismerőssel, köszöntjük az újévet és megnézzük a hagyományos tűzijátékot (ha már úgyis fellövik J).

Ezután mindenki hazaindul, mert bár szilveszter és újév, a lányaink reggel fél 7-kor ugyanúgy ébrednek, mint bármilyen más napon ☺

A szilveszternek nálunk nincs hatalmas jelentősége. Egyszerűen megpróbáljuk olcsón jól érezni magunkat, családilag együtt lenni, rég látott ismerősökkel kis időt eltölteni."

VÁRADI CSALÁD

Klímaparát karácsonyi ajándékok

„Marci: fa hulladékokból húzható kisautó.

Lajos: kartonpapírból repülőmodellek, amelyek festhetőek és a szoba plafonjára felfüggeszthetőek.

Gitta: nyaklánc, fülbevaló, karkötő különböző színű műanyag csomagolóanyagokból, flakonokból.

Zsike: régi kötött pulóvereket lebontjuk és norvégmintás vastag téli pulóvert köt neki anya.

Berta: a bontott fonalból divatos sapkát, sálát és kesztyűt köt neki anya.

Levente: mivel kinőtte az ágyát apa meglévő, már nem használt bútorok faanyagából hosszabb ágyat készít neki, anya kipótolja a matrac hiányzó részét.

Peti: ő egyetemista – régi füzetekből az üres lapokat felhasználva, kilyukasztva, kartonpapírból készített borítóval füzetet készítünk.

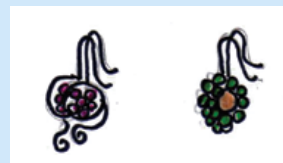
Barbi: a fülbevaló gyűjteményébe maradék drót és itt-ott fellelhető gyöngyök segítségével fülbevalót készítünk.

Fefe-Klári: Fefe a bátyám és Klári a felesége - ők saját készítésű mézeskalácsházat kapnak.

Réka: Fefe és Klári lánya, 3 hónapos és már kezdi nézegetni a tárgyakat, amik mozognak – reklámújságok színes képeiből felfüggesztett lepke-dísz készitünk, ami a légmozgás hatására mozog.

Anya: Apa a kert végébe egy kis földbe ásott pincét ás, hogy a krumpli, alma, zöldségek elálljanak, mert nincs pincénk és a spájz is meleg.

Apa: kinőtt, elkopott farmer nadrágokból a szerszámoknak falra akasztható zsebes tárolót varr anya."

EnergiaKözösségek energiamegtakarítási verseny CO₂ kihívások

Klímabarát szilveszteri program

- Konfettit készítünk színes szórólapokból, reklámújságokból;
- lampionokat készítünk kartondobozokból;
- álarcokat készítünk kartondobozokból;
- aszaltszilvás muffint sütünk;
- teából és fűszerekből, valamint narancsléből finom italt készítünk;
- a gyerekpezsgőt behűtjük;
- este elmegyünk szánkózni és hógolyózni;
- hazaérve jó meleg teát iszunk és lefürdünk;
- gyertyafény mellett társasjátékozunk, kártyázunk, nagyokat nevetünk;
- éjfélkor hideg gyerekpezsgővel búcsúztatjuk az óévet és koccintunk;
- végül aludni megyünk, mert a kicsik nagyon elfáradtak.

ⁱ Ezen tájékoztató anyag tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőket terheli, nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét. Sem az EACI, sem az Európai Bizottság nem felelős az abban foglalt információk bármilyen jellegű felhasználásáért.